

Familie en vermogen in bedrijf

Buitenlandaspiraties

In de wereld van vandaag raken markten overal ter wereld steeds meer met elkaar verweven en breiden families hun wereldwijde bereik steeds verder uit. Het is voor families daarom ook steeds belangrijker dat zij zich bewust zijn van de grensoverschrijdende mogelijkheden en overwegingen waarmee zij als belastingbetaler – zakelijk en privé – te maken kunnen krijgen.

Globalisering is een belangrijke ontwikkeling die voor u als belastingplichtige op verschillende manieren een rol kan spelen en om keuzes kan vragen. Denk aan uitzendingen, kinderen die in het buitenland studeren, verschillende nationaliteiten binnen uw familie of woningen in verschillende landen. Nederlandse belastingplichtigen met vermogen in het buitenland krijgen bijvoorbeeld te maken met verschillende regelgeving bij schenkingen en verervingen.

U kunt ook denken aan grensoverschrijdende investeringen en transacties. Die kunnen standaard lijken, maar blijken vaak complex. Een heel andere problematiek kan weer spelen bij immigratie naar, of emigratie vanuit Nederland. Deze voorbeelden illustreren dat de grensoverschrijdende situaties waarmee u te maken kunt krijgen talrijk zijn. Het is daarom belangrijk dat u en uw adviseurs op de hoogte zijn van de grensoverschrijdende fiscale aandachtspunten en de administratieve verplichtingen die in zulke situaties gelden.

Nederlandse nationaliteit en inwonerschap

Nederland heft belasting over het inkomen van personen die in Nederland wonen (*binnenlands belastingplichtigen*), of die niet in Nederland wonen maar wel Nederlands inkomen genieten (*buitenlands belastingplichtigen*). Uw nationaliteit is over het algemeen minder van belang. Het gaat erom waar u daadwerkelijk uw woonplaats hebt en of u inkomsten heeft die aan Nederland toerekenbaar zijn of vermogen dat aan Nederland toerekenbaar is.

Binnenlands belastingplichtigen

Binnenlands belastingplichtigen worden in principe in Nederland belast voor hun wereldwijde inkomen, oftewel het inkomen dat zij waar ook ter wereld genereren. Hierbij wordt veelal rekening gehouden met de buitenlandse belastingheffing om te voorkomen dat inkomen dubbel wordt belast. Voor binnenlands belastingplichtigen wordt in Nederland volledig

rekening gehouden met persoonsgebonden aftrekposten (zoals bijzondere ziektekosten en hypotheekrenteaftrek voor de eigen woning) en persoonsgebonden heffingskortingen.

U bent binnenlands belastingplichtige als u in Nederland woont. Of u in Nederland woont wordt vastgesteld op basis van de feitelijke situatie. Uw woonplaats in Nederland kan bijvoorbeeld blijken uit de plaats waar u werkt, de verblijfplaats van uw gezin en overige familieleden, en waar u zelf uw vaste verblijfplaats hebt. Minder relevant is of u ook staat ingeschreven bij een Nederlandse gemeente, al zal dit doorgaans wel het uitgangspunt zijn. Ook bij tijdelijke uitzending naar het buitenland, kan het zijn dat uw fiscale woonplaats toch in Nederland blijft.

In enkele uitzonderingsgevallen is iemand die feitelijk niet in Nederland woont toch hier binnenlands belastingplichtig voor zijn of haar wereldinkomen. Dit geldt onder meer als u Nederlands diplomatieke en consulaire ambtenaar bent of als u binnen een jaar na emigratie weer in Nederland gaat wonen.

Buitenlands belastingplichtigen

Niet-inwoners van Nederland (buitenlands belastingplichtigen) worden in Nederland belast voor hun investeringen in Nederland. Investerings in Nederland zijn vooral investeringen die op een of andere manier een directe relatie hebben met het Nederlandse grondgebied. Denk hierbij aan winst uit een Nederlandse onderneming, belastbaar loon uit arbeid in Nederland, inkomen uit aandelen in

een Nederlandse vennootschap of inkomen uit in Nederland gelegen onroerende zaken.

In principe wordt bij buitenlands belastingplichtigen geen rekening gehouden met persoonsgebonden aftrekposten, omdat dit in het buitenland (de woonstaat) al gebeurt. Maar wanneer u woont in een andere lidstaat van de Europese Unie (EU) terwijl uw wereldinkomen bijna in zijn geheel uit Nederlands inkomen bestaat, kan dit anders zijn. In dat geval staat Nederland toe dat u persoonsgebonden aftrekposten in aanmerking neemt, alsof u in Nederland zou wonen.

Het kan voorkomen dat zowel Nederland als een ander land u als inwoner aanmerkt. In dat geval kunt u zowel belastingplichtig zijn in Nederland als in het buitenland. In veel gevallen heeft Nederland een verdrag gesloten met het andere land ter voorkoming van de dubbele belasting die dan zou ontstaan. Als er geen verdrag is, dan heeft Nederland een eenzijdige regeling op basis waarvan dubbele belastingheffing alsnog zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Ook kan het gebeuren dat landen op basis van verschillende beginselen belasting heffen. Nederland heft bijvoorbeeld belasting omdat Nederland het woonland is, terwijl Italië belasting heft over het inkomen over de tweede woning die u daar heeft. Ook in dit geval zal vaak het belastingverdrag een uitkomst bieden of kunt u in Nederland een beroep doen op de Nederlandse eenzijdige regeling ter voorkoming van dubbele belasting.

Voorbeeld

Henriette gaat op uitzending:

Henriette gaat voor haar werk op uitzending naar Australië. Samen met haar man verhuist ze tijdelijk naar Australië en huurt ze daar een woning. Hun eigen woning in Amsterdam verhuren ze tijdelijk voor een vriendelijk bedrag aan haar broer, Floris. Floris studeert namelijk in Amsterdam en Henriette vindt het ook wel een fijn idee als haar woning bewoond wordt terwijl zij weg zijn. Wat Henriette niet beseft, is dat ze hierdoor hypotheekrenteaftrek op haar eigen woning in Nederland verliest. Fiscaal gezien was het voordeliger geweest om haar woning niet te verhuren. Tijdens haar tijdelijke verblijf in het buitenland had ze de hypotheekrente namelijk nog steeds in box 1 in aftrek kunnen brengen als de woning daadwerkelijk volledig aan haar ter beschikking had gestaan en dat is niet het geval bij verhuur.

Buitenlands vermogen

Veel Nederlanders investeren in buitenlandse vermogensbestanddelen. Investeren in het buitenland kan heel aantrekkelijk klinken. Een tweede woning in Frankrijk is natuurlijk nog mooier, maar het is belangrijk u te realiseren dat u in het buitenland te maken krijgt met andere regels en een ander rechtsstelsel dan in Nederland.

De buitenlandse fiscale regels wijken vaak erg af van de Nederlandse. Zo kan de buitenlandse fiscus belasting heffen over iets wat in Nederland niet belast zou zijn. Denk bijvoorbeeld aan allerlei gemeentelijke heffingen die wij niet kennen, aan heffing over vermogen, over de waarde van onroerende zaken en zelfs over ondernemingswinsten, of denk aan zegelrechten. Zegelrechten zijn heffingen die moeten worden betaald bij de totstandkoming van bepaalde contracten of andere documenten. Het is daarom belangrijk om alle fiscale heffingen goed in kaart te brengen voordat u in het buitenland gaat investeren, dus ook de belastingen waaraan u in eerste instantie niet zomaar zou denken.

Buitenlandse belastingen

Net als in Nederland wordt in het buitenland vaak belasting geheven over het inkomen in dat land, ook als u geen inwoner bent in het betreffende land. Het gaat dan meestal om inkomen dat een directe relatie heeft met het grondgebied van dat land. Denk bijvoorbeeld aan winst uit een onderneming in het andere land, inkomsten uit onroerende zaken die in het andere land zijn gelegen, verrichte arbeid in het andere land, of inkomsten uit aandelen van een vennootschap die in dat land is gevestigd. Dit heeft vaak tot gevolg dat u belastingaangifte moet doen in dat land en dat u zich in sommige gevallen daar moet laten registreren.

Als u beleggingen heeft in het buitenland waarop een dividend wordt uitgekeerd of rente wordt uitbetaald, dan zal het buitenland hoogstwaarschijnlijk belasting heffen door deze rechtstreeks in te houden op de uitbetaling (net zoals dat bijvoorbeeld bij de Nederlandse dividendbelasting gebeurt). Deze buitenlandse belasting kan in sommige gevallen – geheel of gedeeltelijk – verrekend worden op basis

van een belastingverdrag, zoals we hiervoor al omschreven. Ook kan er verrekening plaatsvinden op basis van de Nederlandse eenzijdige regels als het inkomen afkomstig is uit een ontwikkelingsland.

Beleggen in het buitenland

Beleggen in privé

Als u buitenlandse beleggingen in privé houdt – en dus niet via bijvoorbeeld een bv – dan zal uw inkomen in Nederland belast worden onder de noemer ‘inkomen uit sparen en beleggen’ (box 3). Het voordeel uit sparen en beleggen wordt door de wet bepaald op een forfaitair rendement van de ‘grondslag sparen en beleggen’. De grondslag sparen en beleggen is de rendementsgrondslag, dat wil zeggen de waarde in het economische verkeer van de bezittingen verminderd met schulden aan het begin van het kalenderjaar.

Zolang het vermogen niet meer bedraagt dan 25.000 euro (2017) wordt er geen belasting over inkomen uit sparen en beleggen geheven. De buitenlandse belastingen die u over het inkomen moet betalen zullen vaak – geheel of gedeeltelijk – verrekend kunnen worden met de Nederlandse belastingen op basis van een belastingverdrag. Dit zult u wel zelf moeten aangeven in uw Nederlandse belastingaangifte.

Beleggen via een bv

Als u beleggingen in het buitenland houdt via een Nederlandse bv en de beleggingen minder dan vijf procent van het totaal geplaatste aandelenkapitaal vormen, dan worden de buitenlandse inkomsten of vermogensstijgingen belast in de Nederlandse vennootschapsbelasting tegen 25 procent. Ook in dit geval zullen de buitenlandse belastingen vaak verrekend kunnen worden met Nederlandse belastingen op basis van een belastingverdrag.

Vormen de beleggingen meer dan vijf procent van het aandelenkapitaal van de vennootschap waarin u belegt, dan is in de Nederlandse vennootschapsbelasting in beginsel de deelnemingsvrijstelling van toepassing en zal Nederland inkomsten uit deze beleggingen niet nogmaals belasten. De redenatie daarachter is dat over deze inkomsten al een keer belasting is geheven bij de vennootschap waarin u belegt. Dit werkt anders als de inkomsten in het buitenland

belast worden tegen een tarief van minder dan tien procent. Als de deelnemingsvrijstelling van toepassing is, is verrekening van de bronbelasting (dividendbelasting) die het buitenland heft helaas niet mogelijk.

Beleggen via een VBI

U kunt ook via een Vrijgestelde Beleggingsinstelling (VBI) beleggen in het buitenland. De VBI is vrijgesteld van de heffing van vennootschapsbelasting én dividendbelasting: de vennootschap is in het geheel geen belasting verschuldigd over de behaalde beleggingsresultaten. De aandeelhouders van de VBI worden volgens een forfaitaire regeling in de belastingheffing betrokken. Die heffing vindt plaats in de inkomstenbelasting in box 3, tegen een forfaitair tarief over de gemiddelde waarde van de aandelen in de bv.

Is sprake van een aanmerkelijk belang in de VBI, dan vindt die forfaitaire heffing plaats in box 2 tegen een effectief tarief van 1,35 procent (2017) over de waarde van het aanmerkelijk belang aan het begin van het jaar. Er is op basis van de hoofdregel een aanmerkelijk belang als een aandeelhouder tenminste vijf procent van het geplaatste aandelenkapitaal in de VBI heeft.

Een vennootschap kan de VBI-status alleen krijgen als aan specifieke eisen wordt voldaan. Omdat een

VBI van belastingheffing is vrijgesteld, geniet de VBI in beginsel geen verdragsbescherming en kan zij eventuele buitenlandse belastingheffing dus niet verrekenen.

Investeren in een buitenlandse rechtsvorm

Een investering in het buitenland kunt u via uw privévermogen doen of via uw bv, maar natuurlijk ook via een buitenlandse vennootschap (of andere rechtsvorm) die niet gevestigd is in Nederland. Wanneer u in privé een aandelenbelang houdt van meer dan vijf procent van het geplaatste aandelenkapitaal, dan is er, zoals hiervoor al werd uitgelegd, sprake van een aanmerkelijk belang.

Wanneer er dan een dividenduitkering plaatsvindt of u de aandelen verkoopt, zal Nederland daarover belasting heffen, tenzij er een belastingverdrag is dat de heffing aan het andere land toewijst. Het inkomen uit aanmerkelijk belang wordt in Nederland belast in box 2 tegen een tarief van 25 procent. Eventueel in het buitenland ingehouden dividendbelasting, kan doorgaans in Nederland – geheel of gedeeltelijk – worden verrekend met uw inkomstenbelasting.

Een trust en een buitenlandse stichting zijn veelvoorkomende buitenlandse rechtsvormen die worden gebruikt om vermogen te beschermen. Op basis van de Nederlandse wetgeving wordt het vermogen van dergelijke trusts of stichtingen in de regel ‘toegerekend’ aan degene die het vermogen heeft afgezonderd of aan diens erfgenamen. Dat komt er op neer dat het vermogen dat is afgezonderd in de trust of stichting wordt belast alsof het vermogen is van de inbrenger of diens erfgenamen, de trust of stichting wordt dan genegeerd.

Voor de Nederlandse belastingheffing wordt in de meeste gevallen namelijk als het ware door de buitenlandse trust of stichting ‘heen gekeken’. Trusts en buitenlandse stichtingen worden dan ook niet primair gebruikt om fiscale redenen, maar met name voor de bescherming van vermogen en investeringen.

Tweede woning in het buitenland

Wanneer u een huis koopt in het buitenland als tweede huis of vakantiewoning en u heeft in Nederland nog steeds een woning die als uw hoofdverblijf dient, dan blijft u normaal gesproken gewoon belastingplichtig in Nederland. Uw huis in het buitenland wordt dan in beginsel in Nederland belast onder de noemer inkomen uit sparen en beleggen (box 3).

Als grondslag voor uw woning in het buitenland wordt de waarde van het huis in het economisch verkeer genomen minus de schuld die u eventueel bent aangegaan om de woning te financieren. Hierover wordt het forfaitair rendement berekend (vanaf 2017 tussen de 2,9 procent en 5,4 procent afhankelijk van de rendementsklasse). Daarover moet u belasting betalen in box 3 (in 2017 tegen een tarief van dertig procent, dus per saldo bedraagt de inkomstenbelasting tussen de 0,87 procent en de 1,62 procent van de waarde van de woning). Als u uw huis in het buitenland verhuurt zal Nederland geen belasting heffen over de daadwerkelijke huurinkomsten.

Voorkoming van dubbele belasting

Het kan heel goed zijn dat het buitenland ook op de een of andere manier belasting heft over uw tweede woning aldaar. Om de dubbele belasting tegen te gaan, kunt u in veel gevallen een beroep doen op een belastingverdrag of op de Nederlandse eenzijdige regeling om dubbele heffing te voorkomen. Van belang is dat deze regelingen meestal niet de volledige Nederlandse heffing vermijden, zodat Nederland toch nog voor een stukje over uw buitenlandse tweede woning belasting heft.

Fikse boete

U kunt zowel uw aangifte inkomstenbelasting als uw aangifte erfbelasting vrijwillig verbeteren. Verbetert u vrijwillig binnen twee jaar na het doen van aangifte, dan betaalt u hierover geen boete. Verbetert u vrijwillig na twee jaar dan kan de Belastingdienst de boete matigen. Als u niet inkeert, kan de boete, afhankelijk van de situatie, oplopen tot wel driehonderd procent van de verschuldigde belasting!

Buitenlandse belastingen

Naast de Nederlandse fiscale gevolgen moet u ook rekening houden met de fiscale gevolgen in het buitenland. Bij de aankoop van een tweede woning zult u vaak te maken krijgen met buitenlandse overdrachtsbelasting. Tijdens het bezit van de tweede woning kan in het buitenland ook vermogensbelasting verschuldigd zijn. Verder kunnen er allerlei gemeentelijke of andere lokale of kerkelijke heffingen van toepassing zijn (vergelijk de Nederlandse onroerendezaakbelasting (OZB), riool- of afvalstoffenheffingen, waterschapsbelastingen, enzovoort).

Een ander - niet per se fiscaal - aandachtspunt is wat er in het buitenland gebeurt bij vererving van een tweede woning, bijvoorbeeld omdat dan het erfrecht van het land waar de tweede woning is gelegen van toepassing kan zijn in plaats van de Nederlandse wet.

Als u voor langere tijd in de woning in het buitenland verblijft, kan het zijn dat uw woonplaats zich vanuit fiscaal oogpunt verplaatst naar het buitenland. Er is dan sprake van emigratie. Zoals hiervoor omschreven wordt u dan in het buitenland belastingplichtig. Voor zover u inkomsten uit Nederland blijft genieten, blijft u daarvoor in Nederland belastingplichtig. Het is belangrijk dat u de gevolgen van een emigratie goed in kaart brengt, omdat door emigratie het risico van dubbele belastingheffing kan ontstaan. Verder kunt u te maken krijgen met belastingaanslagen die worden opgelegd in verband met uw emigratie. Hierover vindt u hierna meer bij 'Emigratie'.

Inkeerregeling

Het kan voorkomen dat u vermogen in het buitenland heeft, maar niet wist dat u hierover in Nederland ook belasting moest betalen. Ook kan het zijn dat u dit vermogen heeft verkregen uit een erfenis en de erflater dit vermogen nooit heeft aangegeven bij de Nederlandse belastingdienst. Er is dan in Nederland niet aan de verplichting voldaan om steeds een juiste en volledige aangifte te doen. In principe is dit strafbaar. Dit kan zowel op basis van het strafrecht als op basis van het belastingrecht tot hoge boetes leiden. Het is echter mogelijk om deze boetes te vermijden of te verlichten als u uw aangifte vrijwillig

verbetert, dat wil zeggen: voordat de Nederlandse belastingdienst het buitenlandse vermogen op het spoor is. Dit wordt 'inkeren' genoemd.

Steeds hogere boetes voor verzwegen vermogen

Vanaf 1 juli 2014 heeft Nederland strengere regels ingevoerd om individuen die hun inkomen hebben verzwegen zwaarder te beboeten. Deze regels zijn per 1 juli 2016 nogmaals verscherpt. Daarbij speelt mee dat er een steeds grotere kans is dat de Nederlandse belastingdienst verzwegen vermogen op het spoor komt. Er worden wereldwijd en specifiek binnen de EU steeds meer informatieuitwisselingsverdragen afgesloten, waardoor de Nederlandse belastingdienst steeds meer inzicht heeft in bankgegevens van rekeningen in het buitenland.

Niet-fiscale aandachtspunten bij investeren in het buitenland

Wereldwijd zijn er ontwikkelingen waarbij transparantie een steeds belangrijker thema vormt. Internationaal komt er steeds meer regelgeving op het gebied van transparantie. Denk bijvoorbeeld aan het afschaffen of aanpassen van het bankgeheim in verschillende landen. Met verschillende landen zijn verdragen over (automatische) informatieuitwisseling gesloten, waarbij er geen bankgeheim meer is dat eventueel vermogen beschermt. De Nederlandse belastingdienst krijgt bijvoorbeeld inmiddels automatisch bericht wanneer iemand in Zwitserland een bankrekening opent.

EU-antiwitwasregelgeving – UBO-register

En er gebeurt meer op het gebied van transparantie. De EU heeft regelgeving opgesteld om belastingontduiking, witwassen en terrorismefinanciering te bestrijden. Dit heeft geleid tot de komst van een verplicht UBO-register in alle EU-lidstaten dat vanaf 27 juni 2017 operationeel zou moeten zijn. Deze deadline zal echter in veel lidstaten waaronder Nederland, niet worden gehaald. UBO staat voor 'ultimate beneficial owner'. De lidstaten hebben binnen het kader dat de EU voorschrijft wel enige ruimte voor de vormgeving van dit register.

Naar verwachting - op basis van een Nederlandse internetconsultatie over de vormgeving van het UBO-register - wordt in Nederland een deel van de gegevens van de UBO voor iedereen toegankelijk:

naam, geboortemaand en -jaar, nationaliteit, woonstaat en de aard en omvang (percentage) van het belang in een bepaalde rechtspersoon. De volgende gegevens worden niet openbaar en zijn alleen beschikbaar voor bevoegde autoriteiten en de Financiële inlichtingen eenheid (FIE): BSN/ buitenlands fiscaal identificatienummer (TIN), geboortedatum, geboorteland en -plaats en woonadres.

Het vrij toegankelijke deel wordt voor derden en meldingsplichtige instellingen, zoals dienstverleners, banken en verzekeraars alleen doorzoekbaar op naam van de onderneming of rechtspersoon en niet op naam van de UBO. Dus zij kunnen alleen opzoeken wie de UBO van een bepaalde bv is en niet van welke bv's iemand een UBO is. Alleen voor de FIE geldt een uitzondering: deze instantie kan het register doorzoeken op natuurlijke personen.

FATCA en CRS

Financiële instellingen overal ter wereld moeten sinds 1 juli 2014 vaststellen of hun investeerders mogelijk belastingplichtig zijn in de Verenigde Staten. Aanleiding hiervoor is de Amerikaanse belastingwet Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA). Deze wetgeving is bedoeld om te zorgen dat Amerikaanse belastingplichtigen, die investeren in het buitenland, correct belastingaangifte doen in de Verenigde Staten. U kunt hier ook mee te maken krijgen, omdat de financiële instellingen waar u klant bent of wilt

Wie zijn UBO's?

UBO is de afkorting van *ultimate beneficial owner*, oftewel de uiteindelijke belanghebbende. Dit is degene die de uiteindelijke eigenaar is van of zeggenschap heeft over een onderneming of een rechtspersoon. Het gaat om een natuurlijke persoon die meer dan 25% belang heeft in een onderneming of rechtspersoon. In het Nederlandse consultatiedocument ontbreekt nog een exacte definitie van wie als UBO kwalificeert. Daarbij is aangegeven dat later (in lagere regelgeving) volgt wie per type onderneming en rechtspersoon als UBO moet worden beschouwd.

worden mogelijkwijs om extra documentatie zullen vragen om er zeker van te zijn dat u niet belastingplichtig bent in Amerika. Dit kan al gebeuren als u in Nederland een bankrekening wilt openen voor uw bedrijf, terwijl u geen enkele band met of activiteiten in Amerika heeft.

Onder de Common Reporting Standards (CRS) wordt van financiële instellingen verlangd dat zij hun klanten identificeren en nagaan in welk land zij belastingplichtig ('tax resident') zijn. Deze wetgeving vloeit voort uit de hiervoor genoemde FATCA-wetgeving, maar heeft een grotere reikwijdte. Op dit moment zijn er wereldwijd 95 landen die zich verbonden hebben aan de CRS.

Buitenlandse partner

Het is in Nederland mogelijk om voor gezinsvorming of -hereniging een buitenlandse partner naar Nederland te laten komen. Voor vakantie, waarvoor in bepaalde landen een visum nodig is, hoeft een buitenlandse partner niets aan te vragen. Voor verblijf van langere of permanente duur in Nederland moet een buitenlandse partner echter een verblijfsvergunning aanvragen. Om voor een verblijfsvergunning in aanmerking te komen, moet de al in Nederland woonachtige partner aantonen dat hij of zij over voldoende middelen en inkomen beschikt om in het onderhoud van de buitenlandse partner te kunnen voorzien.

Verder geldt dat mensen die naar Nederland komen om zich hier permanent te vestigen, afhankelijk van het land van herkomst, aan aanvullende eisen moeten voldoen omtrent de kennis over de Nederlandse samenleving. In de gevallen waarin deze aanvullende eisen van toepassing zijn, geldt de verplichting om op eigen kosten een inburgeringscursus te volgen en een examen af te leggen. Daarbij wordt getoetst of de betrokkene voldoende basiskennis heeft van de Nederlandse taal en cultuur. Deze verplichting geldt niet voor de EU-landen onderling, en voor onder meer IJsland en Noorwegen (die deel uitmaken van de Europese Economische Ruimte (EER)), Zwitserland, de Verenigde Staten, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland, Japan, Zuid-Korea en - in veel gevallen - Turkije.

Als u van plan bent om zich met uw buitenlandse partner in Nederland te vestigen, is het daarom raadzaam om na te gaan of Nederland hem of haar ook permanent zal toelaten.

Immigratie

Als u zelf vanuit het buitenland komt om zich tijdelijk of permanent in Nederland te vestigen, gelden afhankelijk van uw land van herkomst verschillende regels.

Werken en studeren in Nederland

Komt u vanuit een ander land binnen de EU of de EER of Zwitserland naar Nederland om hier te werken of studeren, dan geldt in beginsel dat u

zonder enige beperking aan de slag kunt. U kunt hier komen wonen, werken en studeren zonder dat u hiervoor een verblijfs- of werkvergunning hoeft aan te vragen.

Wanneer u van buiten de EU of EER of Zwitserland komt, dan geldt dat u een verblijfsvergunning en eventueel een werkvergunning moet aanvragen. Onder andere zal de Nederlandse overheid beoordelen of u voldoende inkomen heeft om uw verblijf in Nederland te kunnen bekostigen.

De 30%-regeling

Wanneer u vanuit een ander land naar Nederland komt om hier te werken, dan kunt u in sommige situaties gebruik maken van de zogenaamde 30%-regeling. Deze regeling geldt wanneer u werkzaamheden verricht in dienstbetrekking waarvoor uw werkgever Nederlandse loonheffingen inhoudt. Om te beoordelen of u voor de regeling in aanmerking komt, zijn onder meer van belang het salaris dat u verdient in vergelijking met dat in het herkomstland, uw werkervaring en het opleidingsniveau (vaak ten minste hbo).

Op basis van deze regeling wordt dertig procent van uw brutosalaris forfaitair aangemerkt als extraterritoriale kosten die u maakt vanwege het feit dat u woonachtig en werkzaam bent buiten uw land van herkomst. Als gevolg daarvan blijft dertig procent van uw bruto-inkomen onbelast. De duur van de 30%-regeling kan oplopen tot acht jaar. Daarnaast geldt dat gedurende de looptijd van de 30%-regeling uw inkomen uit sparen en beleggen (box 3) en dat van uw partner buiten de heffing kan blijven.

Zorgverzekering

Voor iedereen die permanent in Nederland verblijft, geldt dat hij of zij verplicht is om een zorgverzekering (basisverzekering) te hebben. Voor verzekeringsmaatschappijen geldt een acceptatieplicht, ongeacht uw leeftijd of medische situatie.

Sociale verzekeringen

AOW

Daarnaast geldt als uitgangspunt dat iedereen die in Nederland woont, verplicht verzekerd is voor de volksverzekeringen. De belangrijkste volksverzekering betreft de Algemene Ouderdomswet (AOW). Op basis van deze wet bouwt iedereen die in Nederland woont een aanspraak op die recht geeft op een basisouderdagsvoorziening. Uitkeringen gaan in op het moment dat u de AOW-leeftijd behaalt, ongeacht of u dan nog in Nederland woont.

Momenteel bedraagt de AOW-leeftijd circa 66 jaar. Ieder jaar wordt de AOW-leeftijd met één maand verhoogd, totdat de AOW-leeftijd uiteindelijk 67 jaar bedraagt in 2021. De premies worden tegelijk geheven met de door uw werkgever ingehouden loonbelasting of met de heffing naar aanleiding van uw persoonlijke aangifte inkomstenbelasting.

Werknemersverzekeringen

Als u in Nederland werkt en u een arbeidsrelatie met uw werkgever heeft die kwalificeert als een arbeidsovereenkomst, dan geldt in beginsel dat u verplicht verzekerd bent voor de werknemersverzekeringen. De belangrijkste werknemersverzekeringen zijn de werkloosheidswet en de arbeidsongeschiktheidswet. Uw werkgever zal de premies inhouden op uw loon en deze gelijktijdig met de loonbelasting afdragen aan de Nederlandse belastingdienst.

Mensen die tijdelijk door hun buitenlandse werkgever naar Nederland worden uitgezonden (expats) kunnen er onder voorwaarden voor kiezen verzekerd te blijven onder de regels van het land van herkomst. Dit geldt vooral als zij afkomstig zijn uit een ander land binnen de EU of EER.

Wanneer u naar Nederland komt om hier voor kortere of langere tijd te verblijven en te werken, is het belangrijk om uw positie voor de verschillende sociale verzekeringen in kaart te brengen.

‘Step-ups’ voor fiscale doeleinden

Mensen die in Nederland komen wonen, worden in Nederland belastingplichtig voor hun wereldinkomen. Uitgangspunt is dat voor belastingdoeleinden alle vermogensbestanddelen worden gewaardeerd op de waarde in het economische verkeer op het moment van immigratie (de zogenaamde ‘step-up’). Dit is met name van belang wanneer u een aandelenbelang in een of meer vennootschappen bezit (belangen van vijf procent of meer, eventueel samen met uw partner). De step-up zorgt ervoor dat de waardeverhoging die u heeft opgebouwd in de periode dat u nog niet in Nederland woonachtig was, in Nederland buiten de heffing blijft.

Voor mensen die slechts tijdelijk in Nederland verblijven, geldt een bijzondere regeling. Op basis daarvan kan ook de waardeverhoging van dergelijke aandelenbelangen in de Nederlandse periode buiten de heffing blijven, zolang deze waarde maar niet gerealiseerd wordt in de periode dat zij in Nederland verblijven (passantenregeling). De passantenregeling is van toepassing, onder andere onder de voorwaarde dat de passant minder dan acht in Nederland verblijft.

Emigratie

Bij een emigratie komt heel wat om de hoek kijken, en niet in het minst op fiscaal gebied. De fiscale regels bij emigratie zijn onlangs flink aangescherpt.

Uitgestelde fiscale afrekening over pensioenaanspraken en aandelenbelangen

Als u Nederland verlaat om zich in een ander land te vestigen, dan kan het zijn dat de Belastingdienst u een aanslag inkomstenbelasting oplegt in verband met opgebouwde belastingclaims in Nederland. De belastingclaims kunnen onder meer omvatten opgebouwde pensioenrechten en lijfrente- en kapitaalverzekeringen, waarvan de premies in de tijd dat u in Nederland woonde aftrekbaar of onbelast zijn geweest.

Daarnaast kunt u een aanslag opgelegd krijgen voor de waardeverhoging van aandelenbelangen in vennootschappen (belangen van vijf procent of meer, eventueel samen met uw partner).

Heffing wordt uitgesteld

Deze aanslagen worden op het moment van emigratie al wel opgelegd, maar u hoeft ze in eerste instantie nog niet te betalen. In ieder geval ontstaat er pas een betalingsverplichting wanneer u na uw emigratie daadwerkelijk inkomsten gaat genieten uit de pensioenrechten of de aandelenbelangen (bijvoorbeeld in de vorm van uitkeringen, afkoopsommen, dividenden of bij verkoop van aandelen).

Afhankelijk van het land waar u naartoe emigreert, kan het zijn dat Nederland op basis van een belastingverdrag de aanslag niet of niet in zijn geheel mag invorderen. Als u emigreert naar een land buiten de EU of de EER, zal de Nederlandse belastingdienst u in beginsel vragen zekerheid te stellen als voorwaarde voor het nog niet invorderen van de belastingaanslag. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van een bankgarantie, een hypotheekrecht of een verpanding.

Wanneer u emigreert en u opgebouwde pensioenrechten heeft of een of meer aandelenbelangen in vennootschappen, is het daarom van belang dat u nagaat wat de fiscale gevolgen van de emigratie naar een bepaald land zijn voor deze pensioenrechten of aandelenbelangen.

Emigratie van uw vennootschap

Wanneer u besluit om de fiscale vestigingsplaats van uw vennootschap te verplaatsen naar een ander land, dan kan de Belastingdienst onder omstandigheden eveneens belastingaanslagen opleggen. Enerzijds kan aan de vennootschap een aanslag vennootschapsbelasting worden opgelegd in verband met de verplaatsing van de fiscale vestigingsplaats, een exitheffing waarbij

in principe over alle winst van de vennootschap wordt afgerekend. Anderzijds kunt u zelf een aanslag inkomstenbelasting ontvangen. Deze laatste aanslag ziet dan op de overwaarde van uw aandelen op het moment van verhuizing van de vennootschap.

Voor de aanslag vennootschapsbelasting geldt dat deze onder omstandigheden direct moet worden afgerekend. Dit geldt vooral als u de vennootschap verplaatst naar een land buiten de EU of de EER. Voor de aanslag inkomstenbelasting geldt dat deze pas hoeft te worden voldaan wanneer u ook inkomen gaat genieten uit de aandelen (in de vorm van dividend of bij verkoop van de aandelen). Afhankelijk van het land waarheen u emigreert, kan het zijn dat Nederland op basis van een belastingverdrag de aanslag niet of niet in zijn geheel mag invorderen.

Conclusie

In een wereld waarbij globalisering aan de orde van dag is en ook families steeds internationaler worden en internationaler ondernemen, moeten belastingplichtigen zich steeds bewuster zijn van allerlei fiscale en andere grensoverschrijdende regelgeving. Complexe fiscale regels, aanvullende nationale en internationale informatieverplichtingen en hoge boetes zorgen ervoor dat het steeds belangrijker is om op tijd een gedegen advies in te winnen, al was het maar om aan alle (administratieve) verplichtingen te kunnen voldoen. Dit is vooral van belang in de huidige tijdgeest, waarin de nadruk ligt op de transparantie en vastlegging en waarin de belastingheffing op buitenlands vermogen is aangescherpt.

Dit is het elfde onderwerp in de reeks 'Familie en vermogen in bedrijf'. Gedurende dit jaar volgen meer onderwerpen rondom familievermogen, zie pwc.nl/familiebedrijven. Onderwerpen waarover u niet vroeg genoeg in gesprek kunt gaan met uw familieleden en adviseurs.

Voor meer informatie:

Jan Nieuwenhuizen

 088 792 14 38

Marloes Griffioen

 088 792 55 14